

פרק אלו נערות

אם בא על נערה שהיא מכלל הנשים הפסולות לו.

והוא חייב קנס, בין אם הייתה הנערה מכלל הנשים האסורות עליו או קידושין תופסין לו בזהן [כמו אישורי עשה וחיברי לאוין לפי חכמים], ובין אם הייתה מהנשים אסורות עליו באיסור כרת, שאין קידושין תופסין לו בזהן.

והוצרכה משנתנו להשミニינו זאת, מושום שיש תנאים התולמים את חיוב הקנס באפשרות של תפיסת קידושין של האונס והمفטה בנערה הבתולה. לפי שנאמר "ולו תהיה לאשה", שהוא לשון הויה של קידושים, ואשה שאינה רואה לקיים לו, כיון שלא קרין בה "ולו תהיה לאשה", אינו חייב בקנס [כמבואר בט ב].

ובאה משנתנו להוציאו משייטה זו.

ד. במשנה הבאה יתבאר, שהאונס או המפתחה אחת מהנשים שהוא חייב עליהם, מיתת בית דין, אין הוא מתחייב בקנס, מושום ש"קים ליה — בדרבה מיניה" [תרגם: דינו לעמידו בעונש] גדול ממנו.

והיינן, כל העשה מעשה שיש בעשייתו שני חיובי עונשים נפרדים, אחד קל ואחד חמוץ, כגון מיתה וממנון —

כיון שהמיתה היא עונש חמוץ ואילו הממון הוא עונש קל, הרי הוא פטור מן העונש הקל.

וככל זה, ש"קים ליה בדרבה מיניה", נאמר

א. אמרה תורה [בספר דברים כח בט], בעניין האונס נערה בתולה:

"כִּי יִמְצָא אִישׁ נָעָרָה בַּתּוֹלָה אֲשֶׁר לֹא אָוֶרֶשָׁה, וַתֵּפֶשֶׁה [בְּאוֹנָס] וְשָׁכַב עָמָה, וְנִמְצָאוּ.

ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמשים בסוף.

ולו תהיה לאשה תחת אשר עיניה, לא יוכל שלחה כל ימיו".

ב. עוד נאמר בתורה [בספר שמוט כב טו] בעניין המפתחה נערה בתולה:

"וְכִי יִפְתַּח אִישׁ בַּתּוֹלָה אֲשֶׁר לֹא אָוֶרֶשָׁה, וְשָׁכַב עָמָה, מַהוּר יִמְהַרְנֵה לוֹ לְאַשָּׁה".

והייננו, שישאננה, ויתחייב לחתה לה "מוחהר", כתובה, כמו שמתחייב כל בעל לאשתו. ואם עשה כן, דיוב בכר, ואינו חייב לשלם קנס.

אך אם מאן ימאן אביה לחתה לו [לאשה] — בסוף ישකול [ישלם המפתחה קנס, חמשים שקלי כסף, לידי אביה של הנערה הבתולה המפותה. וערכו של סכום זה, הוא] במוחהר הבתולות".

והייננו, שישלם המפתחה חמשים שקלי כסף.

ואת סכום מנין השקלים, שהוא חמשים, לומדים מהסכום האמור בתורהumi מי שאונס בתולה.

ג. משנתנו מבארת, שחיוב הקנס של האונס והمفטה נערה בתולה, אינו רק אם אنس או פיתה נערה המותרת לו בניישואין, אלא גם